

PLAN ARAŞTIRMA VE AÇIKLAMA RAPORU

T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

MUĞLA İLİ, FETHİYE İLÇESİ, ELDİREK MAHALLESİ, ÇATALARIK MEVKİİ ORMANDAN TAHSİSLİ ALANDA 1/25000 ÖLÇEKLİ ÇDP PLAN DEĞİŞİKLİĞİ VE “EĞİTİM (ENGELLİ) ALANI” AMAÇLI 1/5000 ÖLÇEKLİ NAZIM VE 1/1000 ÖLÇEKLİ UYGULAMA İMAR PLANI DEĞİŞİKLİĞİ AÇIKLAMA RAPORU

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Planlama Alanının Önemli Merkezlere Uzaklıkları	7
--	---

GÖRSELLER DİZİNİ

Görsel 1. Planlama Alanı ve Çevresi Uydu Görüntüsü.....	6
Görsel 2. Planlama Alanı ve Çevresi Uydu Görüntüsü.....	10
Görsel 3. 1/25.000 Çevre Düzeni Planındaki Yeri.....	11
Görsel 4. 1/5.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Yeri.....	12
Görsel 5. 1/1.000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Yeri.....	13
Görsel 6. 1/25.000 Çevre Düzeni Planı Değişikliği Teklifi	28
Görsel 7. 1/5.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği Teklifi.	29
Görsel 8. 1/1.000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği Teklifi.	30

HARİTALAR DİZİNİ

Harita 1. Planlama Alanının Ülke Haritasındaki Yeri.....	5
Harita 2. Planlama Alanının Bölgesi Haritası	5
Harita 3. Planlama Alanının İlindeki Yeri Haritası	5
Harita 4. Planlama Alanının Ülke Ulaşım Ağı Haritası	7
Harita 5. Planlama Alanının Bölge Ulaşım Ağı Haritası	8
Harita 6. İl Sınırları Bölünüş Haritası	9
Harita 7. İlçe Sınırları ve Belediye Sınırları Haritası	9
Harita 8. 1/25.000 ölçekli Yer Buldurur Haritası.....	10

GRAFİK DİZİNİ

Grafik 1. Sektörel Dağılım Oranları ve İl Genelindeki Payları – Fethiye.....	24
--	----

Muğla İli, Fethiye İlçesi, Fethiye-Göcek Özel Çevre Koruma Bölgesi, Eldirek Mahallesi, Tarım ve Orman Bakanlığında Tahsisli “Orman Alanı” Fethiye-Göcek Özel Çevre Koruma Bölgesi 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu Değişikliği, 1/5000 Ölçekli Nazım ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişiklikleri;

PLANLAMA EKİBİ

--	--

1. AMAÇ/KAPSAM

Söz konusu alan Muğla İli, Fethiye İlçesi, Eldirek Mahallesi, Çatalarık Mevkii, Ormandan Tahsisli alanı kapsayan **39000,00** m²'lik bir alanda yer almaktadır.

İş bu Plan Açıklama Raporu; Muğla İli, Fethiye İlçesi, Eldirek Mahallesi, Çatalarık Mevkii'nde yer alan; Tarım ve Orman Bakanlığında tahsisli kamuya ait mülkiyete konu taşınmaz üzerinde yapılmak istenen "Eğitim (Engelli) Alanı" na ilişkin hazırlanan Fethiye-Göcek Özel Çevre Koruma Bölgesi 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu Değişikliği ile "Eğitim (Engelli) Alanı" amaçlı 1/5000 Ölçekli Nazım ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişiklikleri tekliflerine esas hazırlanmıştır.

Plan Açıklama Raporu, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün 03.01.2017 tarih ve 51 sayılı "Korunan Alanlarda Yapılacak İmar Planı Teklifi Usul ve Esaslarına Dair Genelgesi'nin "Ek-II Plan Araştırma ve Açıklama Raporu Formatı" nın uyulması gerekli diğer hususlar kısmında yer alan "1/5000 ölçekli Nazım ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği Teklifi olarak, plan araştırma ve açıklama raporu, her iki ölçeği de kapsayacak şekilde tek bir rapor olarak hazırlanmıştır.

1.1. Planlama Alanının Ülke ve Bölgesindeki Yeri

Planlama alanının sınırlarını kapsayan Ege bölgesinde yer alan Ege bölgesi Muğla ili, 36°17' ve 37°33' kuzey enlemleri ile 27°13' ve 29°46' doğu boylamları arasında, Batı Anadolu'nun güney ucunda yer almaktadır. İl toprakları Ege ve Akdeniz bölgelerinin birleşme noktasında 12.851 km²'lik bir alanı kaplamakta ve Türkiye'nin yaklaşık % 2,1'ini oluşturmaktadır.

Ege Bölgesi'nin güney bölümünde yer alan Muğla ili, bölgedeki sekiz ilden biridir. Kuzeyde Aydın, kuzeydoğuda Denizli-Burdur, doğuda Antalya ile çevrilidir. İl, doğudan Antalya'nın Kaş, Elmalı, Korkuteli ve Burdur'un Altınyayla; kuzeydoğudan Denizli'nin Kale, Beyağaç, Acıpayam ve Çameli; kuzeyden Aydın'ın Didim, Söke, Koçarlı, Karpuzlu, Çine ve Bozdoğan ilçeleriyle çevrilidir. İlin batısında Ege Denizi, güneyinde ise Akdeniz bulunmaktadır.

Fethiye İlçesi, Akdeniz ve Ege Bölgeleri'nin birleştiği yerde, İzmir–Antalya Karayolu'nun üzerinde, Doğu ve Güneydoğu'su Antalya ili, güneyi, güneybatısı ve batısı Akdeniz, kuzeybatısı Dalaman ilçesi, kuzeyi Denizli ve Burdur illeriyle çevrilidir. Antik Telmessos kentini de içinde saklayan Fethiye İlçesi, Fethiye Körfezi'nin doğusunda, Ovası'nın güneybatısında yer alır. İzmir-Muğla üzerinden gelerek; Antalya'ya ulaşan kıyı yolu 1 km. doğusundan geçer.

İlçenin 41mahallesi bulunmaktadır.2010 yılı TÜİK verilerine göre 188.259kişi olan ilçe nüfusunun % 41'ü kentsel alanda, % 59'si ise kırsal alanda yaşamaktadır. 2015 yılı nüfus sayımlarına göre ilçe nüfusu147.703kişidir.

Harita1. Planlama Alanının Ülkesindeki Yeri

Harita2. Planlama Alanının Bölgesindeki Yeri

Harita 3. Planlama Alanının İlindeki Yeri

Görsel 1. Planlama Alanı ve Yakın Çevresi Uydu Görüntüsü

2. ANALİTİK ETÜT

2.1. Planlama Alanının Coğrafi Yapısı

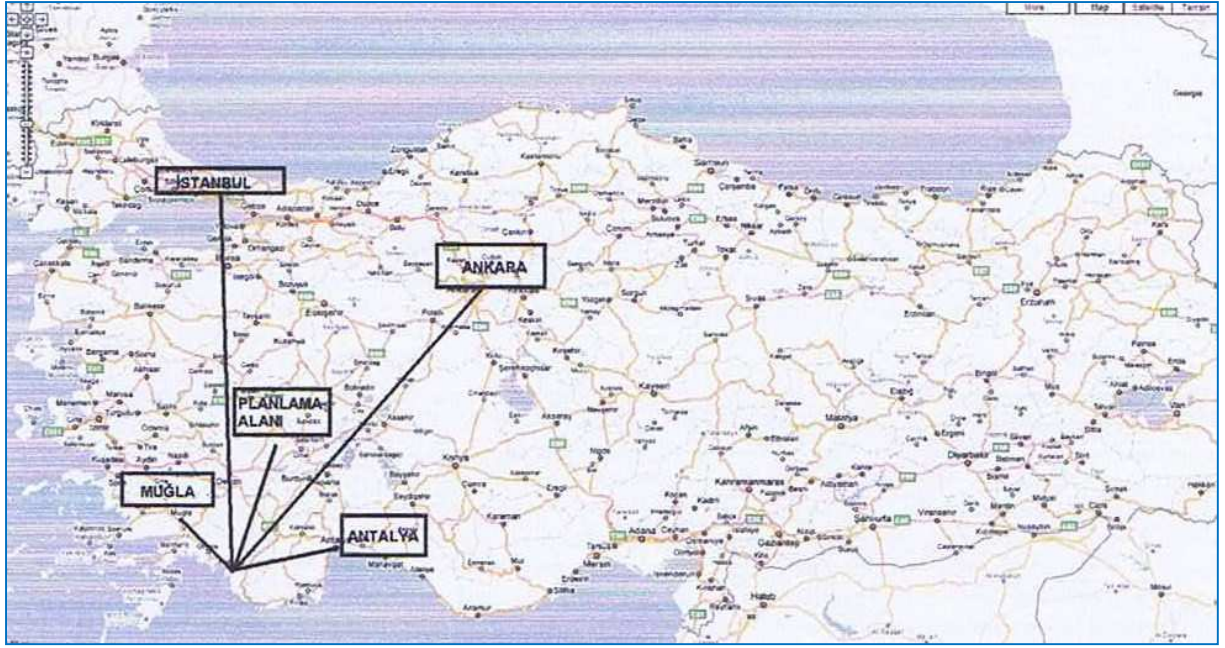
Muğla ili, Fethiye ilçesi, Eldirek mahallesi, 022D09D1B-022D09D2A nolu pafta sınırlarında kalan Ormandan Tahsisli Çalışma alanı, genel olarak düz bir topografyaya sahiptir. İnceleme alanının herhangi bir ulaşım problemi bulunmamaktadır.

2.2. Muğla İli, Fethiye İlçesinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı

Fethiye'nin ekonomisi dokumacılık, tarım, ormancılık, madencilik ve turizme dayalıdır. Yetiştirilen başlıca tarımsal ürünler, pamuk, tütün, şeker pancarı, anason, susam, yerfıstığı, zeytin, turunçgillerdir. Ayrıca tarla sebzeçiliği ve seracılık yapılmaktadır. Ormancılık oldukça gelişmiştir ve ekonomik yönden ön plandadır. Kıyıdağı ormanların özelliğı de dünyada ender rastlanan sığla (günlük) ağaçları ile kaplı olmasıdır. Bu ağaçlardan eczacılık ve parfümeri alanlarında kullanılan sığla yağı elde edilmektedir. Sığla yağı aynı zamanda bir ihraç ürünüdür.

Fethiye doğal güzellikleri ve tarihi zenginlikleri ile Türkiye'nin önde gelen turizm merkezlerinden birisidir. Son yıllarda Türkiye'nin en çok turist çeken yörelerinin başında gelmektedir. Bu nedenle de yörede turistik yatırımlar yoğunlaşmış ve birçok tesis yapılmıştır.

2.3. Planlama Alanının Ulaşım Ağındaki Yeri

Harita 4. Planlama Alanının Ülke Ulaşım Ağındaki Yeri

Tablo 1. Planlama alanının bazı merkezlere uzaklıkları aşağıda verilmiştir.

Yerleşmeler	Uzaklık (km)	Yerleşmeler	Uzaklık (km)
Fethiye- Ankara	626	Fethiye- Ortaca	49
Fethiye - İstanbul	803	Fethiye- Seydikemer	24
Fethiye - İzmir	348	Fethiye - Dalaman	49
Fethiye - Aydın	224	Fethiye- Dalyan	58
Fethiye - Denizli	214	Fethiye- Marmaris	127
Fethiye -Antalya	192	Fethiye - Göcek	423
Fethiye - Muğla	126	Fethiye - Yatağan	154
Fethiye - Bodrum	236	Fethiye - Köyceğiz	66
Fethiye - Milas	190	Fethiye - Kavaklıdere	178

Harita 5. Planlama Alanının Bölge Ulaşım Ağındaki Yeri

Fethiye ilçesi Eldirek Mahallesi, D-400 Çevre Yolunun kuzeyinde yer almakta olup, Denizli İli, Çameli İlçesi ve Denizli İl merkezine bağlayan karayolunun kuzeyinde yer alan Plan Değişikliği çalışması yapılan bölgeye bu yol üzerinden erişim sağlanmaktadır.

2.4. İdari Yapı ve Sınırlar

Planlama Alanı Fethiye Belediyesi yetki ve sorumluluğunda olup, Muğla ilinin Büyükşehir ilan edilmesine müteakip, İmar Planlamaya esas konularda Büyükşehir Belediye görüşü alınmaktadır.

Harita 6. İl Sınırları İdari Bölünüş Haritası

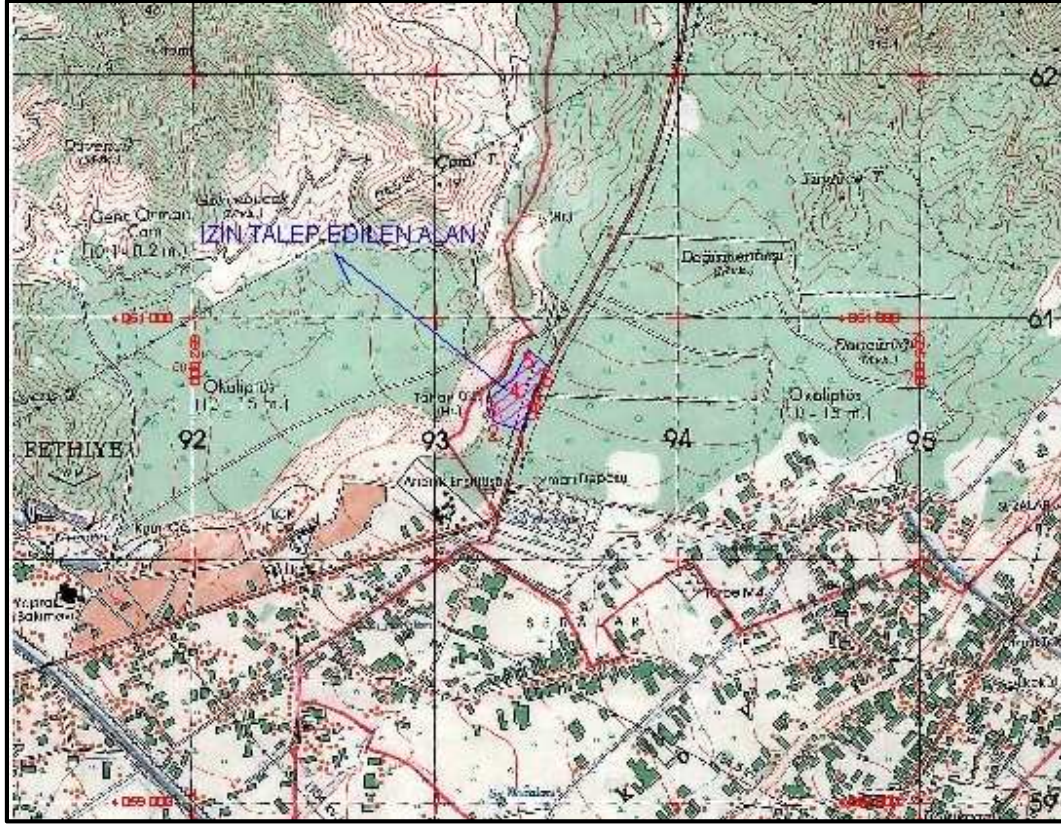

Harita 7. Muğla İlçe Sınırları Haritası, Belediye Sınırları

2.5. Mülkiyet Bilgisi

Muğla ili, Fethiye ilçesi, Eldirek mahallesi, O22D-09D-1B,O22D-09D-2A hâlihazır paftalar içerisinde yer alan, Tarım ve Orman Bakanlığında, Milli Eğitim Bakanlığı adına tahsisli 3.9 ha hazine (Orman) mülkiyetinde Orman Alanı olarak tanımlıdır.

Harita 8. Plan Değişikliğine konu alanın Fethiye İlçesindeki Konumu

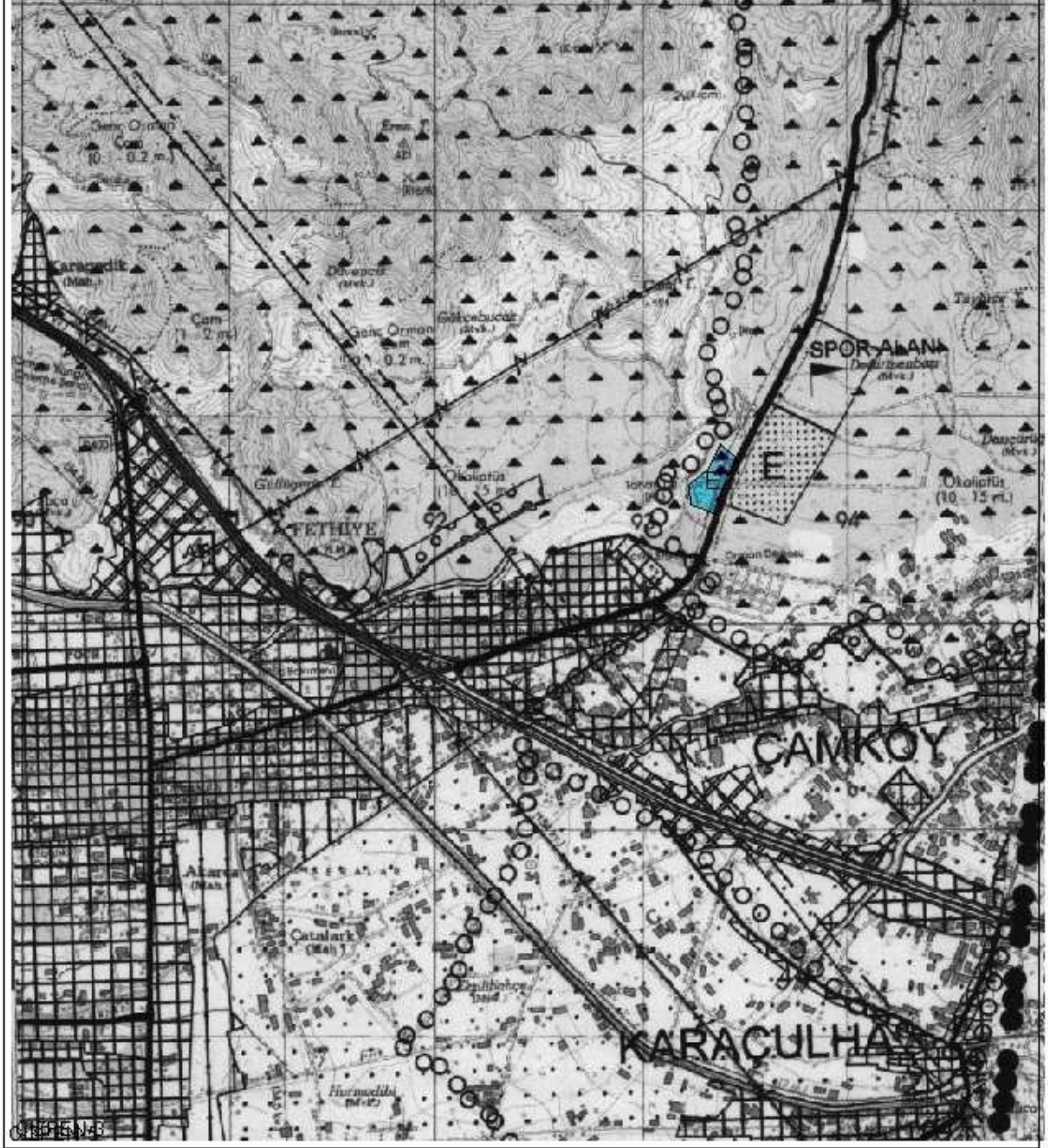

Görsel 2. Plan Değişikliğine konu alanın Uydu Görüntüsü

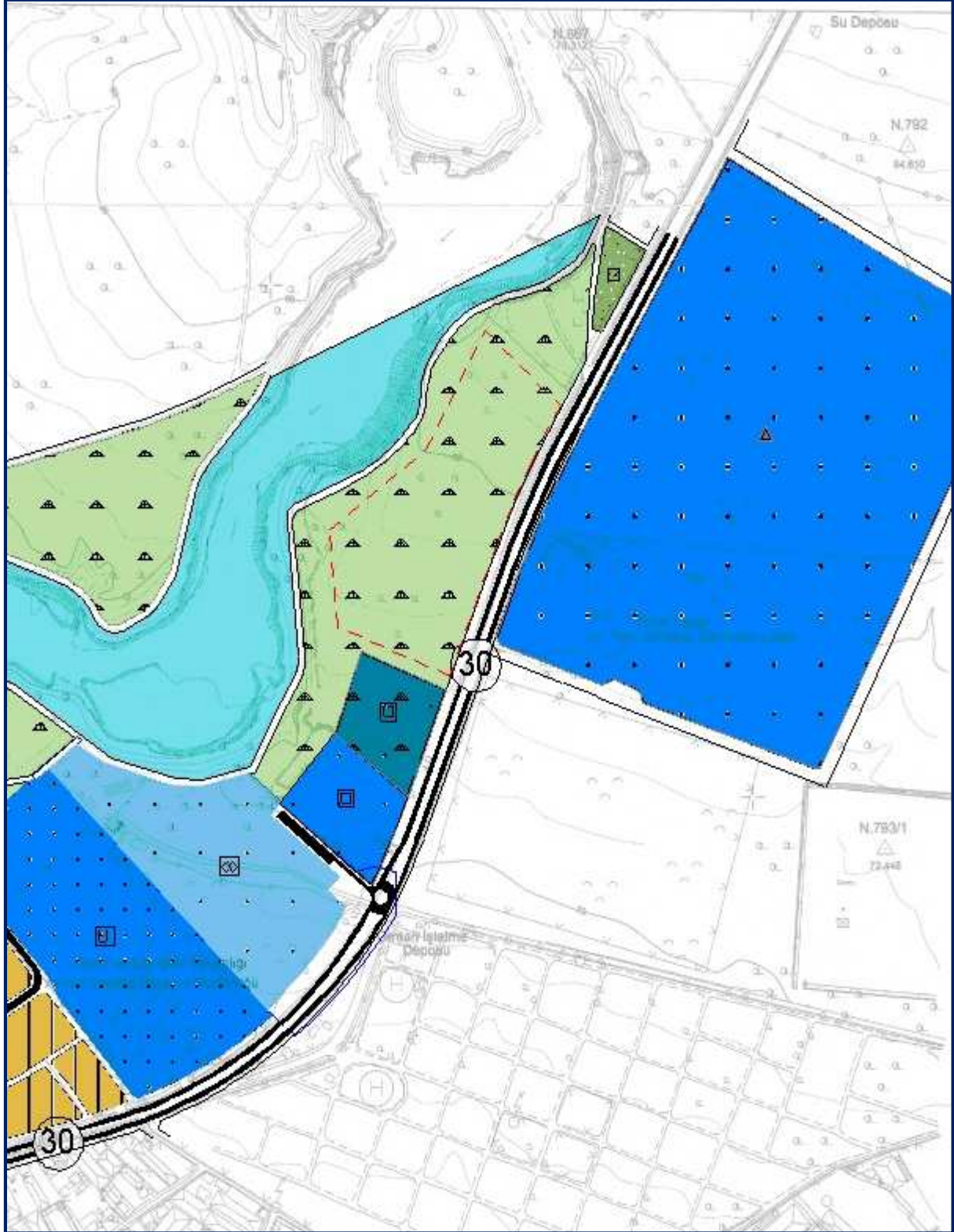
2.6. Üst Ölçek Plan Kararları

Planlama Alanı; 25.12.2008 Mülga ÖÇKK Başkanlığı Onaylı 1/25.000 Ölçekli-Fethiye-Göcek Çevre Düzeni Planında “Orman Alanı” tanımlı alanda yer almaktadır.

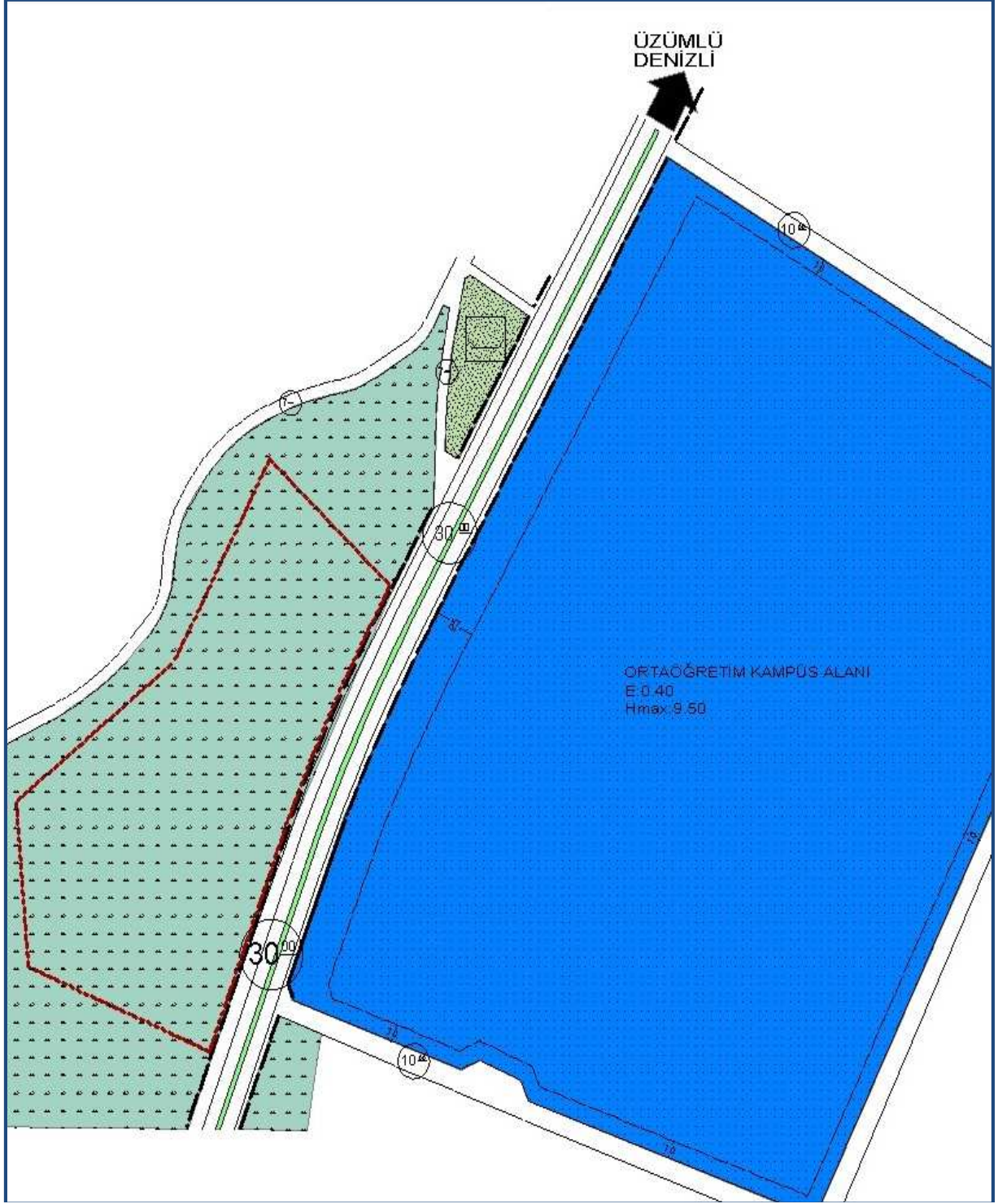
Görsel 3. Onaylı, Fethiye-Göcek,1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonundaki Yeri

Plan Değişikliğine konu Eğitim (Engelli) Alanı, Onaylı 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı'nda ve Onaylı 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı'nda Orman Alanı olarak tanımlanan bölge içerisinde yer almaktadır.

Görsel 4.Onaylı, 1/5000 ölçekli Çatalarık Islah Nazım İmar Planındaki yeri

Görsel 5. Onaylı, 1/1000 ölçekli Çatalarık Islah İmar Planındaki yeri

3. ARAŞTIRMA VE ANALİZ ÇALIŞMALARI

3.1. FİZİKSEL YAPI

Muğla ili, ülkenin güneybatı ucunda, coğrafi açıdan oldukça engebeli bir bölgede yer almaktadır. Kuzey sınırında Büyük Menderes, güneyde ise Dalaman ve Eşen havzalarına giren il alanının, sınırını güneyde Akdeniz, batısında Ege Denizi oluşturmaktadır.

Coğrafi bölge sınırları açısından bakıldığında; Köyceğiz ve Fethiye ilçelerinin Akdeniz Bölgesi'nde, diğer bölümlerinin ise Ege Bölgesi'nde kaldığı görülmektedir. İlin büyük bir bölümü Ege Bölgesi'nde kalmasına rağmen yeryüzü şekilleri daha çok Akdeniz Bölgesi'nin özelliklerini taşımaktadır.

İlin kuzeyini, kuzeydoğusunu ve doğusunu bütünüyle kaplayan dağlar Torosların gelişim süreci gibi oluşmuştur. Ege Bölgesi'nin denize dik inen dağlarına benzer yapılanmalar ancak kıyıya yakın kesimlerde oluşmuştur, bu oluşumlar kıyıların çok girintili ve çıkıntılı olmasına neden olmuştur.

İlde kıyıya dik uzanan dağ kütlelerinin kuzey ve güney eteklerinde çok sayıda platoya rastlanmaktadır. Dağlık ve sarp yapı ile platolar dışında kalan düz ve az eğimli yeryüzü şekillerine akarsuların denize açıldığı kesimlerdeki vadi boylarında ve göl çevrelerinde rastlanmaktadır.

Muğla il toprakları Ege Bölgesi'nin kıyıya dik uzanan yapılanmaları ile Akdeniz Bölgesi'nin kıyıya paralel uzanan yapılanmalarının buluşma noktasında yer alır. Bu nedenle il toprakları çok engebeli bir yapıya sahiptir. Bu engebeler arasında çok sayıda küçük göller oluşmuştur. Bu göllerin zaman içerisinde aşınımı ve akarsuların etkisiyle açılarak Ege ve Akdeniz'e boşalması sonrasında bu bölgeler günümüzde birer iç ovaya dönüşmüştür. Muğla il topraklarının %77'sini dağlar, %12,3'ünü platolar, geriye kalan %10,7'sini ise ovalar kaplamaktadır.

Eşen kendi adıyla anılan Eşen Ovasının orta kısmında kurulmuştur. Ovanın ortasından Eşen çayı geçmektedir. Antalya-Muğla il sınırını oluşturan çayın çevresindeki ovanın uzunluğu 30 km., genişliği 20 km. dir. Ova eski bir koyun alüvyonlarla dolmasıyla oluşmuş bir delta ovasıdır. Eşen vadisini oluşturan Akdağlar kasabanın doğusunda kuzeyden güneye, Babadağ ise kasabanın batısında olup; Kuzeyden güneye doğru uzanmaktadır.

Akdağlar Antalya Körfezi ile Fethiye Körfezi'nin arasını oluşturan Teke Platosu'nu batıdan sınırlayan dağ sırasıdır. İlin en yüksek noktasında olan Ufuk Tepe (3051 m) Akdağların doruk noktasıdır. Bu dağlar Eşen ovasına doğru hızla alçalır. Eşen; Eşen Ovasında az meyilli bir arazi üzerinde kurulmuştur. Babadağ ve Akdağlar ovayı doğu ve batıdan sarmaktadır. Babadağ Fethiye Körfezi ile Eşen Ovası'nı dolduran bir kitledir

3.2. JEOLJİK DURUM

Önlemler Alan-5.1(Ö.A.-5.1):Önlem Alınabilecek Nitelikte şişme, oturma, taşıma gücü vb. Açısından Sorunlu Alanlar

İnceleme alanının da morfolojik açıdan eğimin % 0-10 arasında olduğu; jeolojik açıdan, yapılan çalışmalarda 5 adet sondaj çalışmasında 0 – 15,5 metre arası GW-GM simgeli az killi az kumlu düzgün dane dağılımlı siltli çakıl ve 2 adet araştırma çukurunda 0-3 metre GW-GM simgeli az killi az kumlu düzgün dane dağılımlı siltli çakıl birim olan **Kuvaterner yaşlı Alüvyon yelpazesi (Q-24-k)** birim bulunmaktadır . Bu alan I. Derece deprem bölgesi olmasından dolayı jeoteknik açıdan önlem alınmadığı takdirde, şişme, oturma, taşıma gücü vb. mühendislik sorunlarının olabileceği ve doğal afet tehlikesi yönünden nispeten yüksek zemin büyütmesi ve zemin hakim periyodlarının beklendiği alanlar **Önlem Alınabilecek Nitelikte Şişme, Oturma, Taşıma Gücü vb. Açısından Sorunlu Alanlar (ÖA-5.1)** olarak değerlendirilmiştir. EK-X’da sunulan 1/5000 ve 1/1000 ölçekli yerleşime uygunluk paftasında **ÖA-5.1** simgesiyle gösterilmiştir (Şekil 12.1).

İnceleme alanında her türlü yapılaşmalarda, parsel bazı sondajlı zemin etütlerinde, heterojen zemin koşullarından kaynaklanabilecek, şişme, farklı oturma ve taşıma gücü problemleri ayrıntılı olarak araştırılmalıdır. Araştırma sonuçlarına göre gerekli zemin iyileştirmeleri projelendirilerek olası jeoteknik problemler mutlak suretle önlenmelidir. Bu nedenle bu alanlarda, parsel bazında yapılacak zemin etüt çalışmalarında, karşılaşılabilecek oturma, taşıma gücü sorunu, şişme vb. problemlerinin detaylı olarak incelenmesi ve bu hususlara yönelik uygun önlemlerin (Kazık temel, Enjeksiyon, Jet-grout vb.) yapılaşma öncesi mutlaka yerine getirilmesi gerekmektedir. Yerel zemin koşullarının değişkenliğine bağlı olarak, hangi temel türünün seçileceği, hangi zemin iyileştirme yöntemlerinin uygulanacağı yapılacak parsel bazındaki zemin etütlerinden elde edilecek parametrelere göre belirlenmelidir. Yeni yapılacak yapılar deprem yönetmeliğinde belirtilen kriterlere uygun olarak projelendirilmeli ve donatılı perde duvarlar kullanılmalıdır.

İnceleme alanına ait DSİ görüşüne göre planlamaya gidilmelidir.

Bölgenin I. derece deprem bölgesi arasında yer alması nedeniyle, yapılaşma öncesi Afet Bölgeleri ve Deprem Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkındaki 2007 Yönetmeliklerde belirtilen kurallara titizlikle uyulması, gerekli önlemlerin alınması ve uzman mühendislerce projelendirilmesi gerekmektedir.

Temel altında kompaksiyon yapılması, belgeli hafif yapı malzemesi kullanılması, kalifiye eleman ve konusunda uzman personel çalıştırılması, inşaa periyodunun uzun tutulması yapı taban ve çevresinde drenaj ağı ve şebekesi oluşturulması, beton ve foseptik çukurlarında sızdırmazlığının sağlanmasıdır.

Bu alanlarda, mevsimsel yağışlara bağlı olarak sulu hale gelebilecek zemin dokanakları boyunca sızıntı sularına ilişkin gerekli çevre drenajının (atık sular, yeraltı suyu ve yerüstü suları açısından) sağlanması gerekmektedir.

Parsel bazı zemin etüt çalışmalarında karşılaşılabilecek oturma ve taşıma gücü problemleri ile mevcut ve kazı sonrası oluşacak şevlerdeki duraysızlıklara yönelik gerekli önlemler (istinat yapıları vb.) alınmalıdır. Yapı temelleri homojen seviyelere oturtulmalıdır.

3.2.1. SONUÇ VE ÖNERİLER

Muğla ili, Fethiye ilçesi, Eldirek Mahallesi, O22D09D nolu 1 adet 1/5000 ölçekli ve O22D09D1B, O22D09D2A nolu 2 adet 1/1000 ölçekli pafta sınırlarında kalan yaklaşık 39 dönüm olan alanda “Eğitim Tesisleri Alanı” amaçlı 1/5000 ölçekli Nazım ve 1/1000 ölçekli Uygulama imar plan değişikliğine esas jeolojik-jeoteknik etüt raporu Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü’nün 28.09.2011 yılında yayınlanan 102732 sayılı genelgesinin yer alan etüt türleri ve uygulanacak format tablosundan uygun format belirlenerek Format-3’e göre hazırlanmıştır. Hazırlanan rapor **Muğla Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü’ne** sunulacaktır. İnceleme alanında morfolojik, jeolojik - yapısal özellikler, jeofizik, hidrojeolojik, jeoteknik özellikler (taşınma, sıvılaşma, oturma), zeminlerin mühendislik özellikleri, dinamik özellikler ve doğal afet tehlikesi değerlendirilerek aşağıdaki sonuç ve öneriler sunulmuştur:

- **07.12.2018, 20.12.2018 tarihinde derinlikleri 15,5 metre 5 adet (SK-1:15,5 m, SK-2:15,5 m , SK-3:15,5 m , SK-4:15,5 m, SK-5:15,5 m) (toplam 77,5 m) sondaj çalışması yapılmıştır.** 07.12.2018 tarihinde derinlikleri 3 metre olan 2 noktada araştırma çukuru (AÇ) açılmıştır. **28.12.2018 tarihinde 4 adet Çok Kanallı Yüzey Dalgası çalışması (MASW), 28.12.2015 tarihinde 4 adet mikrotremör (MT) çalışması gerçekleştirilmiştir.** Masw serilim boyları 24 m gerçekleştirilmiştir.
- Daha önce hazırlanmış yerleşime uygunluk raporu bulunmamaktadır.
- İnceleme alanına ait afete maruz bölge kararı bulunmamaktadır.
- 1/100000 ölçekli çevre düzeni planı mevcuttur. Bu planda inceleme alanı orman, özel çevre koruma ve önemli doğa alanı olarak görünmektedir.
- 1/25000 ölçekli çevre düzeni planı mevcuttur. Bu planda inceleme alanı orman alanı olarak görünmektedir.
- İnceleme alanının 1/5000 ölçekli nazım imar planı mevcut değildir.
- İnceleme alanının 1/1000 ölçekli imar planı mevcut değildir.
- İnceleme alanında yapı mevcut değildir.
- İnceleme alanının mevcut plana esas yerbilimsel etüt raporu yoktur.
- İnceleme alanı ile ilgili Sakıncalı Alan veya 7269 sayılı Afet yasasına göre alınmış Afete Maruz Bölge Kararı bulunmamaktadır.
- İnceleme alanlarında herhangi bir taşkın sahası veya koruma alanı kararına ulaşamamıştır. İnceleme alanı için T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 21. Bölge Müdürlüğü’nden 24.04.2018 tarihinde 64019405-754-284971 sayılı görüş alınmış ve bu görüşte “ bahsi geçen taşınmaz üzerinde “Eğitim Tesisleri “ amaçlı 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı çalışması yapılmasında kurumumuzca bir sakınca bulunmamaktadır.”denmiştir (ek-III). Diğer kurum görüşleri ek-III tedir.
- İnceleme alanlarında MTA tarafından yapılmış 1/25.000 ölçekli jeolojik haritalama(EK-II) ve 1/250 000 ölçekli diri fay haritası(EK-III) bulunmaktadır.

- İnceleme alanı ile ilgili Afet İşleri İl Müdürlüğü'nün 13.01.2011 tarihinde onaylamış olduğu 1/25000 ölçekli Arazi Kullanımı Öneri Haritası Muğla İli'ni kapsayan inceleme alanı, topoğrafik yapısı, coğrafi durumu, iklim durumu, il genelinde mostra veren kaya birimlerinin litolojik-yapısal durumu, eğim durumu ve bölgenin depremselliği dikkate alınarak, arazi kullanım öneri haritasında 7 değişik sınıfa ayrılmıştır. İnceleme alanı ile ilgili arazi kullanım önerileri **Ek- III**'de verilmiştir. İnceleme alanı 5. Sınıfa girmektedir. **5.Sınıf:** Alüvyon birimlerinin gözlemlendiği alanlardır. Bu alanlar, düz veya düşük eğimli olup, tarıma elverişlidir. Kentsel ve kırsal yerleşim alanları (konut, turizm, kentsel çalışma alanları, kentsel-sosyal altyapı alanları, kentsel-teknik altyapı alanları vb.) ve sanayi yapıları için uygundur. Tusunami tehlikeli İnceleme alanı % 0-10 eğim derecesine sahip olup düz bir topoğrafyaya sahiptir.
- **İnceleme alanında ve yakın çevresinde diri fay bulunmamaktadır. MTA Diri Fay Haritası EK:III tedir.**
- İnceleme alanında **Kuvaterner yaşlı Alüvyon yelpazesi(Qay) (Q-24-k)** birim bulunmaktadır.
- İnceleme alanında yapılan 5 adet sondajda , 0 – 15,5 metre arası GW-GM simgeli az killi az kumlu düzgün dane dağılımlı siltli çakıl birim olan **Kuvaterner yaşlı Alüvyon yelpazesi (Q-24-k)** bulunmaktadır.
- İnceleme alanında açılan araştırma çukurlarında (AÇ-1, AÇ-2) de 0-3 m GW-GM simgeli az killi az kumlu düzgün dane dağılımlı siltli çakıl **Kuvaterner yaşlı alüvyon yelpazesi (Q-24-k)** birim geçilmiştir.
- İnceleme alanında **22 örnekten 22'si** GW-GM simgeli az killi az kumlu düzgün dane dağılımlı siltli çakıl birimden oluşan **Q-24-k simgeli Kuvaterner yaşlı Alüvyon yelpazesi (Qay)** birime ait birimlerde yapılan sondajlardan alınan SPT ve araştırma çukuru örnekleri üzerinde zeminlerin mekanik özelliklerini belirlemek amacıyla, 7 direkt kesme deneyi yapılmıştır. Hesaplanan sonuçlara göre, inceleme alanında 1.50 m, 3,00 m arasında değişen farklı derinliklerdeki zeminlerin kohezyon değerleri **0 kg/cm²** olarak bulunmuştur. İçsel sürtünme açıları **27** derece olarak bulunmuştur.
- İnceleme alanında yapılan 4 adet mikrotremör çalışmaları sonucunda zemin hakim titreşim periyodu (T0) 0,49 sn- 0,60 sn elde edilmiştir.
- İnceleme alanındaki **Q-24-k simgeli Kuvaterner yaşlı Alüvyon yelpazesi (Qay) Vs30** hızlarına göre **“orta sıkı”** zemin özellikleri sunmaktadır.
- Kayma (G_{max}) ve elastisite (E_d) modüllerine göre; inceleme alanındaki GW-GM simgeli az killi az kumlu düzgün dane dağılımlı siltli çakıl birim olan **Q-24-k simgeli Kuvaterner Yaşlı Alüvyon yelpazesi birim “sağlam, orta sağlam zeminler”** ; özellikleri sunmaktadırlar.
- **NEHRP-UBC** tanımına göre inceleme alanında genel olarak **“C”** grubu zeminler; **TS EN 1998-1 (Eurocode 8)** tanımına göre **“B”**, grubu zeminler yer almaktadır (Çizelge 9.6). **C** zemin grupları **Q-24-k simgeli Kuvaterner Yaşlı Alüvyon yelpazesini** temsil etmektedirler.
- İnceleme alanında **Vs30 = 534,3 – 559,6 m/sn** olarak bulunmuştur. Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkındaki Yönetmelik (DBYBHY 2007) uyarınca; İnceleme alanının

GW-GM simgeli az killi az kumlu düzgün dane dağılımlı siltli çakıl birim olan **Q-24-k simgeli Kuvaterner Yaşlı Alüvyon yelpazesi (Qay)** birimler için **zemin grubu C**, yerel **zemin sınıfı Z3** olarak alınabilir.

- **Yapılan değerlendirmelere göre ; şişme, oturma ve taşıma gücü ile ilgili tüm hesaplamalar birimlerin genel jeoteknik özelliklerini belirlemeye yönelik olup, İnceleme alanında şişme, oturma ve taşıma gücü ile ilgili risk bulunmamakta fakat 1. Derece deprem bölgesi olmasından dolayı şişme, oturma ve taşıma gücü ile ilgili risk bulunmakta, parsel bazında yapılacak zemin etütlerinde ayrıntılı olarak hesaplanmalıdır.**
- İnceleme alanındaki 1. Tabaka **çok kolay** aralığında; 2. tabaka **çok kolay** aralığında özelliktedir. inceleme alanındaki 1. Tabaka **katı** aralığında; 2. Tabaka **katı** aralığında özelliktedir. 1.tabaka **orta** ve 2. tabaka **orta** yoğunluktadır. 1.tabakanın yatay kuvvetlere karşı direnci **zayıf**; 2. tabakanın ise **zayıf** görülmektedir. 1. tabakanın düşey yamulmaya karşı **orta**; 2. tabakanın ise **orta** olduğu görülmektedir. 1. Ve 2. tabakanın **gözeneksiz** olduğu görülmektedir. **Zemin Sıklığı (Sismik hız oranları – zemin güvenlik faktörü) :** 1. Tabakanın **katı** ve 2. tabakanın **katı** bir ortam olduğuna işaret etmektedir.
- İnceleme alanında yapılan sondaj çalışmalarında birim sondaj derinliği boyunca ve araştırma çukurlarında GW-GM simgeli az killi az kumlu düzgün dane dağılımlı siltli çakıl **Kuvaterner yaşlı alüvyon yelpazesi (Q-24-k)** birim olmasından dolayı ve yapılan çalışmalarda yeraltı suyuna rastlanılmamasından dolayı inceleme alanında şişme ve oturma riski beklenmemektedir.
- **İnceleme alanında alınan numunelere yapılan değerlendirmeler sonucunda; şişme , oturma, taşıma gücü problemi beklenmemekte ancak 1. Derece deprem bölgesinde bulunduğundan da inceleme alanında oturma, şişme problemi, taşıma gücü problemi beklenebilir. Verilen bu taşıma gücü ve oturma değerleri, inceleme alanları ile ilgili genel bilgi amaçlı verilmiş olup parsel bazı zemin etütlerinde kullanılamaz, ayrıca hesaplanması gereklidir.**
- **İnceleme alanı kuzeybatısından akar dere geçmektedir. İnceleme alanı için T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 21. Bölge Müdürlüğü'nden 24.04.2018 tarihinde 64019405-754-284971 sayılı görüş alınmış ve bu görüşte " bahsi geçen taşınmaz üzerinde "Eğitim Tesisleri " amaçlı 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı çalışması yapılmasında kurumumuzca bir sakınca bulunmamaktadır."denmiştir (ek-III). **Planlama aşamasında DSİ görüşü dikkate alınarak yapılaşmaya gidilmelidir.****
- İnceleme alanında yapılan sondajlarda ve araştırma çukurlarında yeraltısuyuna rastlanılmamıştır.
- İnceleme alanında içme ve kullanma suyu ihtiyacı Muski içmesuyu şebekesinden sağlanmaktadır.
- İnceleme alanını kapsayan Muğla ili, Fethiye ilçesi, Eldirek Mahallesi "Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'na ait ve Bakanlar Kurulunun 18.04.1996 tarih ve 96/8109 sayılı karar ile yürürlüğe girmiş olan "Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası'nda" I. Derece Deprem Bölgesi'nde yer almaktadır (Şekil. 11.1). Birinci derece deprem kuşağında yer alan bölgenin etkin yer ivmesi değeri **Ao:0,4 g**'dir. Bölgede yapılacak tüm yapılarda Deprem

Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanması gerekmektedir.

- Poission olasılık dağılımına göre **M 6.0** büyüklüğündeki depremin 10 yıl içerisinde olma olasılığı yüzde 63,3; 50 yıl içinde olma olasılığı yüzde 99,3; 75 yıl içerisinde olma olasılığı yüzde 99,9 ve 100 yıl içerisinde olma olasılığı yüzde 100, ortalama tekrarlanma periyodu 10 yıl; **M 6.5** büyüklüğündeki depremin 10 yıl içerisinde olma olasılığı yüzde 30,2; 50 yıl içinde olma olasılığı yüzde 83,5; 75 yıl içerisinde olma olasılığı yüzde 93,3 ve 100 yıl içerisinde olma olasılığı yüzde 97,3, ortalama tekrarlanma periyodu 28 yıl; **M 7.0** büyüklüğündeki depremin 10 yıl içerisinde olma olasılığı yüzde 12,1; 50 yıl içinde olma olasılığı yüzde 47,6; 75 yıl içerisinde olma olasılığı yüzde 62,1 ve 100 yıl içerisinde olma olasılığı yüzde 72,6, ortalama tekrarlanma periyodu 77 yıl ve **M 7.5** büyüklüğündeki depremin 10 yıl içerisinde olma olasılığı yüzde 4,5; 50 yıl içinde olma olasılığı yüzde 20,8; 75 yıl içerisinde olma olasılığı yüzde 29,5 ve 100 yıl içerisinde olma olasılığı yüzde 37,2 , ortalama tekrarlanma periyodu 215 yıl olarak bulunmuştur.
- İnceleme alanında sondajlarda , araştırma çukurunda ve jeofizik çalışmalarda GW-GM simgeli az killi az kumlu düzgün dane dağılımlı siltli çakıl **Kuvaterner yaşlı alüvyon yelpazesi (Q-24-k)** birim olması nedeniyle ve yapılan çalışmalarda yer altı suyuna rastlanılmaması nedeniyle sıvılaşma riski beklenmemektedir. Ancak parselde esas zemin etüt aşamasında ayrıntılı olarak incelenmelidir.
- Mikrotremör ölçüm sonuçlarına göre, inceleme alanında zemin hakim periyodu **T₀ = 0,49 – 0,60 sn'dir.** İnceleme alanında mikrotremör ölçümlerine göre zemin büyütme değeri **A₀ = 2,32 – 3,58** bulunmuştur. İnceleme alanında elde edilen zemin büyütme değerleri **2,32 – 3,58** olduğundan, tehlike düzeyi , “**A (düşük), B (orta)**” olarak tanımlanmıştır (Çizelge 11.13). Deprem Bölgelerinde Yapılacak Yapı Yönetmeliği uyarınca, inceleme için spektrum karakteristik periyodları **T_a= 0,32 – 0,40 T_b= 0,73 – 0,90** Etkin yer ivmesi, **A₀=0,40** olarak belirlenmiştir. İnceleme alanında yapılacak yapı tasarımında bu değerler dikkate alınmalı ve parsel bazında ayrıntılı olarak belirlenmelidir.
- **Muğla ili, Fethiye ilçesi, Eldirek Mahallesi, O22D09D nolu 1 adet 1/5000 ölçekli ve O22D09D1B, O22D09D2A nolu 2 adet 1/1000 ölçekli pafta sınırlarında kalan yaklaşık 39 dönüm olan alanda ‘Eğitim Tesisleri Alanı’** amaçlı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü’nün 28.09.2011 yılında yayınlanan 102732 sayılı genelgesinin yer alan etüt türleri ve uygulanacak format tablosundan uygun format belirlenerek Format-3’e göre hazırlanmıştır. Hazırlanan rapor **Muğla Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü’ne** sunulacaktır. İnceleme alanında morfolojik, jeolojik-yapısal özellikler, jeofizik, hidrojeolojik, jeoteknik özellikler (taşınma, sıvılaşma, oturma), zeminlerin mühendislik özellikleri, dinamik özellikler ve doğal afet tehlikesi esas alınarak inceleme alanı yerleşime uygunluk açısından; **(1)Önlemlenilen Alan-5.1(Ö.A.-5.1.):Önlem Alınabilecek Nitelikte şişme, oturma, taşınma gücü vb. Açısından Sorunlu Alanlar** olmak üzere 1 alan olarak değerlendirilmiş 1/5000 ve 1/1.000 ölçekli yerleşime uygunluk haritası EK-X’ de sunulmuştur.
- **Önlemlenilen Alan-5.1(Ö.A.-5.1.):Önlem Alınabilecek Nitelikte şişme, oturma, taşınma gücü vb. Açısından Sorunlu Alanlar:** İnceleme alanında morfolojik açıdan eğimin % 0-10 arasında olduğu; jeolojik açıdan, yapılan çalışmalarda 5 adet sondaj çalışmasında 0 – 15,5 metre arası GW-GM simgeli az killi az kumlu düzgün dane dağılımlı siltli çakıl ve 2 adet araştırma çukurunda 0-3 metre GW-GM simgeli az killi az kumlu düzgün dane dağılımlı siltli çakıl birim olan **Kuvaterner yaşlı Alüvyon yelpazesi (Q-24-k)** birim

bulunmaktadır . Bu alan I. Derece deprem bölgesi olmasından dolayı jeoteknik açıdan önlem alınmadığı takdirde, şişme, oturma, taşıma gücü vb. mühendislik sorunlarının olabileceği ve doğal afet tehlikesi yönünden nispeten yüksek zemin büyütmesi ve zemin hakim periyodlarının beklendiği alanlar **Önlem Alınabilecek Nitelikte Şişme, Oturma, Taşıma Gücü vb. Açıdan Sorunlu Alanlar (ÖA-5.1)** olarak değerlendirilmiştir. EK-X'da sunulan 1/5000 ve 1/1000 ölçekli yerleşime uygunluk paftasında **ÖA-5.1** simgesiyle gösterilmiştir .

-İnceleme alanında her türlü yapılaşmalarda, parsel bazı sondajlı zemin etütlerinde, heterojen zemin koşullarından kaynaklanabilecek, şişme, farklı oturma ve taşıma gücü problemleri ayrıntılı olarak araştırılmalıdır. Araştırma sonuçlarına göre gerekli zemin iyileştirmeleri projelendirilerek olası jeoteknik problemler mutlak suretle önlenmelidir. Bu nedenle bu alanlarda, parsel bazında yapılacak zemin etüt çalışmalarında, karşılaşılabilecek oturma, taşıma gücü sorunu, şişme vb. problemlerinin detaylı olarak incelenmesi ve bu hususlara yönelik uygun önlemlerin (Kazık temel, Enjeksiyon, Jet-grout vb.) yapılaşma öncesi mutlaka yerine getirilmesi gerekmektedir. Yerel zemin koşullarının değişkenliğine bağlı olarak, hangi temel türünün seçileceği, hangi zemin iyileştirme yöntemlerinin uygulanacağı yapılacak parsel bazındaki zemin etütlerinden elde edilecek parametrelere göre belirlenmelidir. Yeni yapılacak yapılar deprem yönetmeliğinde belirtilen kriterlere uygun olarak projelendirilmeli ve donatılı perde duvarlar kullanılmalıdır.

-İnceleme alanına ait DSİ görüşüne göre planlamaya gidilmelidir.

-Bölgenin I. derece deprem bölgesi arasında yer alması nedeniyle, yapılaşma öncesi Afet Bölgeleri ve Deprem Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkındaki 2007 Yönetmeliklerde belirtilen kurallara titizlikle uyulması, gerekli önlemlerin alınması ve uzman mühendislerce projelendirilmesi gerekmektedir.

-Temel altında kompaksiyon yapılması, belgeli hafif yapı malzemesi kullanılması, kalifiye eleman ve konusunda uzman personel çalıştırılması, inşaa periyodunun uzun tutulması yapı taban ve çevresinde drenaj ağı ve şebekesi oluşturulması, beton ve foseptik çukurlarında sızdırmazlığının sağlanmasıdır.

-Bu alanlarda, mevsimsel yağışlara bağlı olarak sulu hale gelebilecek zemin dokanakları boyunca sızıntı sularına ilişkin gerekli çevre drenajının (atık sular, yeraltı suyu ve yerüstü suları açısından) sağlanması gerekmektedir.

Parsel bazı zemin etüt çalışmalarında karşılaşılabilecek oturma ve taşıma gücü problemleri ile mevcut ve kazı sonrası oluşacak şevlerdeki duraysızlıklara yönelik gerekli önlemler (istinat yapıları vb.) alınmalıdır. Yapı temelleri homojen seviyelere oturtulmalıdır.

- Bu çalışma, **Muğla ili, Fethiye ilçesi, Eldirek Mahallesi, O22D09D nolu 1 adet 1/5000 ölçekli ve O22D09D1B, O22D09D2A nolu 2 adet 1/1000 ölçekli pafta sınırlarında kalan yaklaşık 39 dönüm olan alanda ‘Eğitim Tesisleri Alanı’ amaçlı 1/5000 ölçekli Nazım ve 1/1000 ölçekli Uygulama imar plan değişikliğine esas jeolojik-jeoteknik etüt raporu** olarak hazırlanmış olup, parsel bazında zemin etüt raporu yerine kullanılamaz.

3.3. DEMOGRAFİK YAPI

Muğla ili ve ilçelerinin 1980 – 2010 yılları arasındaki nüfus gelişim süreci incelendiği zaman Muğla ili toplam nüfusu 30 yıllık aralıkta sürekli artış göstererek 438.145 kişiden 817.503 kişiye ulaşmıştır. Muğla il geneli ve ilçelerinin nüfus bu 30 yıllık süreçte sürekli artış göstermiştir. Bu süreçte en önemli artışı Bodrum, Marmaris, Milas ve Fethiye gibi turizm hareketliliğinin yaşandığı ilçeler gösterirken Kavaklıdere, Yatağan ve Ula gibi ilçe nüfusları daha durağan bir yapıdadır.

Muğla ili sınırları içerisinde merkez ilçe dahil olmak üzere toplam 13 ilçe bulunmaktadır.

Muğla iline ait nüfus gelişim süreci incelenirken 2000 yılına kadar olan veriler Devler İstatistik Enstitüsü tarafından yapılan Nüfus Sayım Sonuçları'ndan, 2010 yılı nüfus verileri için ise Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yapılan Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verilerinden faydalanılmıştır.

Muğla ilinin 1980 – 2010 yılı aralığında Nüfus Gelişim Süreci incelendiği zaman il nüfusunun sürekli olarak arttığı gözlemlenmektedir. Muğla ilinin 2000 yılı Genel Nüfus Sayım Sonuçları'na göre nüfusu 715.823 kişi iken 2010 yılında TÜİK tarafından hazırlanan Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi çalışmalarına göre 1021.175 kişi artarak 817.503 kişiye ulaşmıştır. Muğla il genelinde yaşayan 817.503 kişinin % 69.08'i kent merkezlerinde, geri kalan % 30.93'ü ise belde ve köylerde yaşamaktadır.

3.4. EKONOMİK YAPI

Sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksi sıralamasında on üçüncü sırada yer alan İl'in 2001 yılı itibariyle GSYİH'sının sektörel dağılımı incelendiğinde, %65'lik pay ile hizmetler sektörünü, tarım (% 18) ve sanayi (% 17) sektörlerinin izlediği görülmektedir. 1987-2001 döneminde % 5,7 ile hizmetler sektörü İl'in en çok büyüyen sektörü olmuştur.

Ege Bölgesinin güneyinde yer alan Muğla, Asar (Hisar) dağı eteklerinde ovaya doğru yayılmış, kendine has mimarisi, daracık sokakları ve her biri turizm merkezi ilçeleri ile tam bir turizm cennetidir. Dalaman, Fethiye, Marmaris, Datça ve Bodrum gibi tatil bölgeleri ile dünyaca tanınan ve 1124 km uzunluğundaki kıyı bandının çevrelediği eşsiz doğası, tarihi ve kültürel özellikleri gelişmiş, nitelikli turizm alt yapısı ile Muğla ili yılda 3 milyonu aşan sayıda yabancı ve bu sayıdan fazla yerli turist ağırlamaktadır.

Muğla, eşsiz doğası ve iklimi ile önemli bir turizm kenti olmasının yanı sıra gerek kırsal nüfusu gerekse de ekolojik avantajları sebebi ile önemli bir tarım kentidir. Uygun iklim yapısı ile Türkiye'de üretilen birçok ürünün yetiştirilebildiği bir ekolojiye sahiptir. Türkiye'deki toplam tarım arazisinin % 1'i,orman arazisinin % 4'ü,çayır-mera arazisinin ise % 0,16'sı Muğla'da bulunmaktadır. Muğla ili topraklarının %62'si orman arazisi, % 20'si tarım arazisi, % 3'ü çayır-mera ve % 15'i diğer arazilerden oluşmaktadır

Tarımsal üretimde yıllara göre değişiklikler meydana gelmekle birlikte zeytin, domates, narenciye, bal ve su ürünleri önemli tarımsal ürünlerdir. Muğla ilinde önceki yıllarda önemli miktarda üretimi olan tütün ve pamuk alanları daralırken zeytin ve yem bitkileri ekiliş alanları artış göstermektedir. Son yıllarda özellikle pamuk ve narenciye alanlarından nar üretimine yoğun bir geçiş gözlemlenmektedir. Türkiye'de arıcılığın en önemli merkezlerinden biridir. Yörede hem arı hem de çam balı bulunmaktadır. Marmaris ilçesi çam balı ile ünlüdür. Özellikle Fethiye-Marmaris-Köyceğiz hattına özgü bir diğer ürün günlük ağacından elde edilen ve parfümeride ile eczacılıkta kullanılan sığla yağıdır.

Muğla'da üretilen zeytinin yaklaşık %20'si sofralık % 80'i ise yağlık olarak değerlendirilmektedir. Türkiye Zeytinyağı sektöründe 300–350 bin tonluk bir rafine kapasitesi mevcuttur. Sektörde büyük çoğunluğu klasik sistemle üretim yapan küçük ölçekli ve dağınık 813 adet yağhane bulunmaktadır. Son yıllarda yağhanelerin kapasitelerinin artması ve modernleşmesi ile "kontinü sistemle" çalışan yağhanelerin sayısında artış görülmüştür. 1982 yılında kontinü sistemle çalışan 1 yağhane mevcut iken 1996 yılında bu sayı 154 olmuş ve 1998/99 sezonu itibariyle de 400'e ulaşmıştır. Muğla ilinde toplam 133 adet yağhane bulunmaktadır. Bunların 68 tanesi kontinü sistem, 65 tanesi ise klasik sistemle çalışmaktadır. Bu yağhanelerin hepsi ham zeytinyağı üretmektedir ve küçük ölçekli işletmelerdir. Ayrıca 1 adet rafine zeytinyağı fabrikası bulunmaktadır.

Muğla'da 1 adet merkez 21 adet ilçelerde olmak üzere, 22 adet Küçük Sanayi Sitesi bulunmaktadır.

İlin Yatağan ilçesinde Yatağan Termik Santrali, Yeniköy'de Yeniköy Termik Santrali, Kemerköy'de Kemerköy Termik Santrali vardır. İlin maden yatakları zengindir. Bu sektörde Yatağan linyit rezervleri ve Fethiye krom yatakları ilk kalemde sayılabilir. Muğla ayrıca önemli bir mermercilik merkezidir. Bu enerji ve madencilik üretim tesisleri dışında sanayiye dönük büyük girişimler bulunmamaktadır. Ayrıca Dalaman ilçesinde Kağıt Fabrikası (eski adı SEKA, yeni adı MOPAK) bulunmaktadır.

Fethiye İlçesi'ndeki sektörel dağılım hizmetler, tarım ve sanayi şeklindedir. İlçede hizmetler sektörü oranı %83,8 iken; il genelindeki payı %7,8'dir. Fethiye İlçesi sunduğu mal ve hizmetler ile çevre yerleşmeler için kentsel merkez niteliği taşıyan bir ilçedir. Hem bu nedenle hem de önemli bir turistik merkez olması sebebiyle ilçede sektör oldukça gelişmiştir. Sektörde en önemli payı turizm ve turizme yönelik ticaret oluşturmaktadır. İlçe kültür, doğa ve deniz turizmi potansiyeline sahip olup; turizm ilçe ekonomisinin can damarını oluşturmaktadır. Fethiye ayrıca marinası ile yat turizmi için önemli bir merkez konumundadır. İldeki toplam turistik yatak kapasitesinin %21,7'si Fethiye'de bulunmaktadır. Ölüdeniz, Saklıkent, Patara Sahili gibi Türkiye turizminin önemli bölgelerinin sınırları içerisinde barındıran ilçenin, Antalya – Marmaris – Bodrum gibi önemli bir turizm aksı üzerinde yer almasının da bu sektörün gelişiminde önemli bir katkısı vardır.

İlçede sanayi sektörünün oranı %8,9; il içindeki sektörel dağılımdaki payı ise %0.5'dir. 3 adet küçük sanayi sitesi bulunmaktadır. Bunlar genelde gıda, orman ürünleri, madencilik ve taş toprağa dayalı küçük sanat üniteleridir. İlçe genelinde Krom, Manganez ve Linyit maden kaynakları bulunmaktadır. Sekeköy ve İncirköy'de Dolomit; Gökçeovacık, Akseki, Mendos ve Dağdibi'nde ise Manganez rezervleri bulunmaktadır.¹

İlçe, Tarım Master Planı'nda belirtilen III.agro-ekolojik alt bölgede kalmaktadır. Tarım sektörünün istihdama göre dağılımdaki oranı %7.4; il genelinde oluşturduğu pay ise %0.4'dür. Fethiye'de pamuk, tütün, şeker pancarı gibi sanayi bitkileri yanı sıra narenciye meyveciliği ve bağcılık yapılmaktadır. İlçede sera sebzeçiliği ve zeytinciliğin yanı sıra, deniz seviyesinden yüksek kesimlerde de balcılık yaygın olarak yapılmaktadır. İlçede yetişen yaş sebze ve meyveler yurt dışına ihraç edilmektedir. Fethiye'de balıkçılık da önemli bir geçim kaynağıdır. Açık deniz balıkçılığı yanı sıra kırka yakın işletmede alabalık yetiştiriciliği yapılmaktadır.

İlçenin verimli tarım arazileri üzerinde kurulmuş olması ve iklimsel etkenler kentin ekonomik yapısının tarıma dayalı olarak gelişimini sağlamıştır. Özellikle sulanabilen tarım arazilerinde ve iklim olarak kış aylarını daha ılık yaşayan bölgelerde tarım sektörü oldukça gelişmiştir. Fethiye ilçe sınırları içerisinde örtü altı tarım alanlarından elde edilen ürünler ülkenin kışlık yaş sebze ihtiyacının yaklaşık %17'sini karşılamaktadır.

İlçede üretilen en önemli ürün örtü altı alanlarda yetiştirilen domatestir. Domatese göreceli daha az da olsa hıyar, biber vb. ürünlerde tarımsal artı değer oluşmasında önemli yer tutar.

İlçe sınırları içerisinde hayvancılık sektörü de oldukça gelişmiştir. Özellikle deniz seviyesinden yüksekliği 500 metre ve daha üzeri olan alanlarda büyükbaş hayvan yetiştiriciliği ön plana çıkmaktadır. Deniz seviyesine yakın olan alanlarda hayvancılık faaliyetleri ise yaz aylarında insanların yaylaya çıkmasıyla sürdürülmektedir.

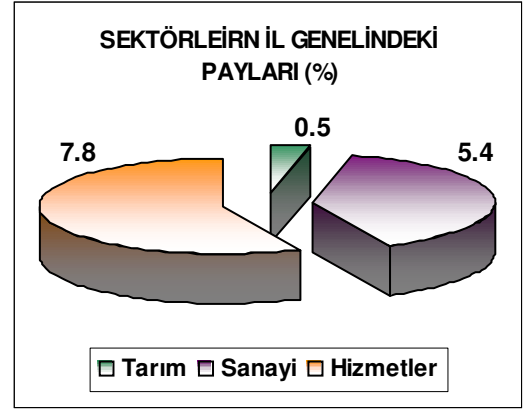
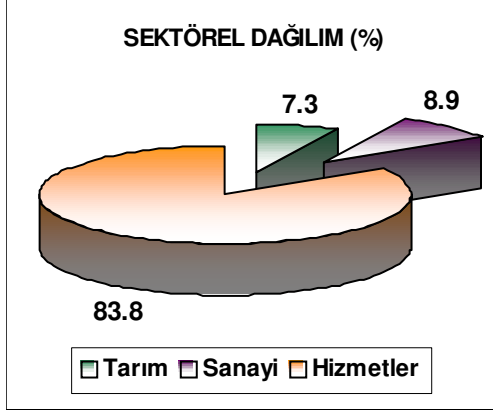
Teke yöresine ismini veren keçi yetiştiriciliği de eski yıllara oranla önemini yitirse de hayvancılık sektörü içerisinde önemli bir yer tutmaktadır.

Fethiye ilçe sınırları içerisinde sanayi sektörü diğer iki temel sektöre göreceli olarak değerlendirildiği zaman yok denilecek kadar azdır. İlçenin hammadde kaynaklarına uzaklığı ve verimli sulanabilir araziler üzerinde yerleşmiş olması sanayi sektörünün gelişimini engellemiştir.

İlçedeki sektörel dağılım oranları ve sektörlerin il genelindeki payları aşağıdaki grafiklerde görülebilir.

---

¹ Muğla İl Çevre Durum Raporu – 2003.

Grafik1. Sektörel Dağılım Oranları ve İl Genelindeki Payları – Fethiye

3.5. İklim Ve Bitki Örtüsü

Fethiye, tipik bir Akdeniz iklimine sahiptir. Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlıdır. Üç tarafı denizle çevrili yarımada yazın esen serin kuzey rüzgârları, kavurucu sıcakları yok eder. Fethiye ilinin yıllık ortalama sıcaklığı 17,7'dir. Yıllık ortalama yağış miktarı 983 mm. dir.

4. PLANLAMA

4.1. İmar Planı Değişikliği Gereçesi;

Söz konusu alan Orman'a aittir. O22D-09D-1B, O22D-09D-2A paftalar, "Orman Alanı", tanımlı tahsisli alan yaklaşık 39.000m²lik alanda, Dalaman İle Seydikemer İlçelerini de içine alan bölgenin ihtiyacı olan engelli öğrencilerin eğitimi için Ana sınıfından başlayarak Lise eğitimini de içine alacak şekilde yaklaşık 500.000 nüfuslu bölgenin ihtiyacını karşılayacaktır. Milli Eğitim Bakanlığı uhtesinde yapılacak olan okul kompleksine bölgenin acil olarak ihtiyacı bulunmaktadır. Bu amaçla Eğitim Tesisi (Engelli) Alanına yönelik plan değişikliği hazırlanmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Söz konusu Tarım ve Orman Bakanlığına ait arazi üzerine Milli Eğitim Bakanlığınca, (Eğitim (Engelli) Alanı) okul ihtiyacını karşılamaya yönelik öneri imar planı değişikliği önerisinde, Jeolojik Zemin Etüt Raporu onaylanmadan proje onayı, inşaat ruhsatı vb. işlemlerin yapılmaması ön görülmektedir.

4.2. Kurum Görüşleri:

Orman Genel Müdürlüğü 2254750 sayı ve 24.10.2018 tarihli yazıda; Fethiye ilçesi, Eldirek mahallesi, Değirmenbaşı mevki, 266 nolu bölüm, 39000 m².lik alanda sahanın kesinleşen orman kadastro yapılmış ve kesinleşmiştir, 2/B madde kapsamına gire yerlerden değildir, mülkiyet ihtilafından dolayı yargıya intikal eden bir konu yoktur, denilmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı adına eğitim tesisleri alanı yapılması planlanan 1/5000 ölçekli Nazım ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planı yapımında sakınca bulunup bulunmadığı hakkında kurum görüşlerinin alınması mütalaasıyla; inceleme ve değerlendirme Raporu tarafımızdan tanzim edilmiştir, denilmektedir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü 861011 sayı ve 23.10.2018 tarihli yazıda; Söz konusu alan kentsel ve arkeolojik sit sınırları dışında kalmaktadır. Alan Müdürlüğümüz uzmanlarınca yerinde incelenmiş, üzerinde 2863 sayılı Kanun kapsamına giren korunması gerekli kültür varlığı bulunmadığı tespit edilmiştir.

Bahse konu alan mevzuatımız kapsamında bulunmamakta olup, yapılacak olan çalışma sırasında herhangi bir kültür varlığına rastlanması durumunda ivedi olarak Müdürlüğümüze ve Müze Müdürlüğüne bilgi verilmesi koşuluyla söz konusu imar planlarının hazırlanmasında Müdürlüğümüzce sakınca bulunmamaktadır, denilmiştir.

Fethiye Müze Müdürlüğü 406011 sayı ve 10.05.2018 tarihli yazıda; Bahse konu alanlarda yapmış olduğumuz incelemede yüzeyde herhangi bir kültür varlığı veya kalıntısına rastlanmamış ve bu sahalar sit alanlarımız dışında kalmış olsa da arazide yapılacak faaliyetler esnasında, herhangi bir şekilde kültür varlığı veya kalıntısına rastlanması durumunda çalışmaların sorumlularca durdurularak, konuyu Mülki Amirliğe veya Müze Müdürlüğü'ne bildirme sorumluluklarının devam ettiği, Müdürlüğümüzün 2863 sayılı yasadan doğan haklarının saklı kalarak, haber verilmemesi durumunda işi fiilen yapanlar veya yaptırnanlar hakkında hukuki işlem yapılacağı hususları hatırlatılarak amacı doğrultusunda ilgili çalışmaların yapılmasında bir sakınca görülmemektedir, denilmektedir.

Muğla Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 349310 sayı ve 20.04.2018 tarihli yazıda; Söz konusu alan Bakanlığımızca ilan edilen herhangi bir Turizm Alanı- Turizm Merkezi veya Turizm Gelişim Bölgesi içerisinde kalmamakta olup belirtilen alan için yapılacak planlamada Müdürlüğümüzce herhangi bir sakınca bulunmamaktadır, denilmektedir.

Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı 13915 sayı ve 31.05.2018 tarihli yazıda; Bahse konu planlama alanınının 1/100 000 ölçekli Aydın Muğla Denizli Planlama Bölgesi Çevre Düzeni planı ve 1/25000 ölçekli Fethiye Göcek Özel Çevre Koruma Bölgesi çevre düzeni planı revizyonunda yaklaşık olarak 'orman alanı' kullanımında kaldığı tespit edilmiştir, denilmektedir.

Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığı Tarımsal Hizmetler Başkanlığı 512 sayılı ve 20.04.2018 tarihli yazıda; Fethiye ilçesi, Eldirek Mahallesiindeki söz konusu alanda Başkanlığımıza ait bir sulama tesisi bulunmamakta, denilmektedir.

Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığı Ulaşım Dairesi Başkanlığı 9742 sayı ve 17.04.2018 tarihli yazıda; Mevcut ulaşım durumunun ve bağlantılarının, bölge ve yerel ulaşım ağındaki yerinin, plan teklifi ve öneri ulaşım ağının, öneri ulaşım ağında üst kademe yollara bağlantı şemasının tasarlanması, planlanan eğitim alanının etki çapı ve gelecek personel ve ziyaretçilerin ne ile erişebildiğine dair bilgi ve çözümlerinin (bisiklet yolu,

servis park yerler, toplu taşıma hat ve durakları vs. gibi) sunulduğu, Muğla Büyükşehir Belediyesi Otopark Yönetmeliği'nde belirtilen şartlar dâhilinde ilave otopark ihtiyacının nasıl çözüleceği bilgilerini içeren yazı ekindeki formata uygun trafik etüdünün yapılması ve teklif edilen alanın Karayolları Genel Müdürlüğü yapım ve onarım ağına cepheli olması sebebiyle 'Karayolu Kenarında Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik' kapsamında değerlendirilerek geçiş yolu kurallarına uygun olarak planlaması ve Karayolları Genel Müdürlüğü'nün görüşünün alınması koşulu ile plan değişikliği çalışması yapılmasında Başkanlığımızca bir sakınca görülmemektedir, denilmektedir.

Fethiye Kaymakamlığı İlçe Sağlık Müdürlüğü 129 sayı ve 16.04.2018 tarihli yazıda; Planlanan alan vaziyet planında belirtildiği gibi Fethiye- Üzümlü karayolu üzerinde engelli yaşam evleri, çerçi deresi ve mezarlık arasında bulunduğu, alanın Muğla Orman Bölge Müdürlüğünce 07.02.2018 tarih ve 1525 sayılı olur ile onayladığı, Çevresinde elektromanyetik kirliliğe neden olan baz istasyonu, yüksek gerilim hattı ve trafo merkezi olmadığı, herhangi bir içme ve kullanma suyu kaynağı bulunmadığı ve bölgenin daha çok eğitim tesisleri alanı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Uygun kanalizasyon veya fosseptik sistemi yapılması ve ön izin taahhüt senedinde bulunan maddelere uymak şartıyla adı geçen yerde eğitim tesisi alanı yapılmasında kurumumuzca sakınca yaratmayacağı kanaatini bildirir rapor, denilmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğü 13. Bölge Müdürlüğü 220067 sayı ve 04.06.2018 tarihli yazıda; Koordinatlara göre yol inşaat ve emniyet sahamız içerisinde kalan 2422,11 m2 büyüklüğündeki alanın plan onama sınırı dışına çıkarılarak işlem yapılması gerekmektedir. Söz konusu alanda yapılması planlanan Eğitim Tesisleri Alanı için yapı yaklaşma mesafesi, kamulaştırma sınırimızdan itibaren 25 metre alınmalıdır. Yol güzergahımıza ait kamulaştırma sınırlarımız içerisinde herhangi bir kullanım hakkı kararı getirilmemesi (park, refüj vb,) imar ada kenarı çizgisinin kamulaştırma sınırimızla aynı olması ve çizgi kalınlığının kamulaştırma sınırimızın dışına doğru verilmesi gerekmektedir, denilmektedir.

ADM Elektrik Dağıtım 22090 sayı ve 25.04.2018 tarihli yazıda; Yerinde yapılan incelemede; söz konusu taşınmaz üzerine 'Eğitim Tesisleri Alanı' amaçlı 1/5000 ölçekli Nazım ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı çalışmaları yapılmasında Bölge Müdürlüğümüzce herhangi bir sakınca bulunmamaktadır, denilmektedir.

Muğla Valiliği İl Gıda Tarım Ve Hayvancılık Müdürlüğü 1435611 sayılı yazıda; Muğla ili, Fethiye ilçesi, Eldirek mahallesinde bulunan Güneydağ Orman İşletme Şefliği hudutları dâhilinde Değirmenbaşı Mevkiinde yer alan Ormandan ön izinli 39.000 m2.lik alanda engelli öğrenciler için 'Eğitim Tesis Alanları' amaçlı imar planı çalışması yapılmasında Müdürlüğümüzce yapılacak bir işlem yoktur, denilmektedir.

Orman Ve Su İşleri Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 21. Bölge Müdürlüğü 284971 sayı ve 24.04.2018 tarihli yazıda; Söz konusu taşınmazın, Kurumumuza ait herhangi bir içme suyu temin edilen baraj veya göletin su toplama havzası içerisinde olmadığı, herhangi bir sulama sahası içerisinde kalmadığı tespit edilmiş olup, bahsi geçen taşınmaz üzerinde 'Eğitim Tesisleri Alanı' amaçlı 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli

Uygulama İmar Planı yapılmasında kurumumuz açısından herhangi bir sakınca bulunmamaktadır, denilmiştir.

Muğla Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü 6288 sayılı yazıda; Söz konusu talebin Valiliğimizce (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) değerlendirilebilmesi için 14/06/2014 tarih ve 29030sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ‘ Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği’, 23.03.2012 tarih ve 28242 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ‘Korunan Alanlarda Yapılacak İmar Planı Teklifi Usul ve Esaslarına Dair Genelge’ ve bu Genelgenin Ekleri doğrultusunda hazırlanacak 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği teklifinin Valiliğimize (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) iletilmesi gerekmektedir, denilmektedir.

Muğla Valiliği İl Bilim Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü 550 sayılı ve 17.04.2018 tarihli yazıda; Muğla İli, Fethiye ilçesi, Eldirek Mahallesi, Değirmenbaşı Mevkiinde Günaydağ Orman İşletme Şefliği sınırları dahilinde, Milli Eğitim Bakanlığı adına tahsis edilmiş, 39.000,00 m2 yüzölçümü bulunan taşınmaz üzerine engelli öğrenciler için ‘ Eğitim Tesisleri Alanı’ yapılmak amaçlı 1/5000 ölçekli Nazım ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planlarına esas kurum görüşümüzün istendiği belirtilmekte olup, konu ile ilgili olarak mevzuatımız açısından yapılacak herhangi bir işlem bulunmamaktadır, denilmektedir.

4.3. FİZİKİ PLANLAMA:

1/25.000 Ölçekli Fethiye- Göcek Çevre Düzeni Planı Revizyonu Değişikliği;

Görsel 6. Fethiye-Göcek Özel Çevre Koruma Bölgesi, 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği Teklifi

Görsel 7. 1/5000 Ölçekli ve Nazım İmar Planı Değişikliği Teklifi;

Görsel 8. 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği Teklifi

Söz konusu alan Eğitim (Engelli) Alanı olarak tanımlanmıştır. Ayrıca alan içerisinde ADM Elektrik Dağıtım A.Ş. Muğla İl Müdürlüğü'nün kurum görüşü doğrultusunda "50 m²" Trafo Yeri planlanmıştır.

Hazırlanan; 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği sonrası oluşan Arazi Kullanım çizelgesi aşağıdaki gibi olmuştur.

Arazi Kullanım	Onaylı Plan Alan (m²)	Öneri Plan Alan (m²)
Orman Alanı	39.000	0,00
Eğitim (Engelli) Alanı	0,00	33,011,75
Yol – Otopark	0,00	7,938,25
Trafo	0,00	50,00
Toplam	39,00	39,000,00

5. SONUÇ:

Genel anlamda, Fethiye İlçesi, Eldirek Mahallesi, Çatalarık mevki “Özel Eğitim (Engelli) Alanı” amaçlı İmar Planı Değişikliği yapılmasında kurumlar ve teknik açıdan herhangi bir olumsuz durumun söz konusu olmadığı;

Aydın-Muğla-Denizli Planlama Bölgesi, 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği ve Hükümleri, Fethiye-Göcek Özel Çevre Koruma Bölgesi 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu ve Hükümleri, “3194 sayılı İmar Kanunu”, “Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği”, “Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği”, “Korunan Alanlarda Yapılacak Planlara Dair Yönetmelik” ile ilgili diğer yönetmelik hükümlerine, şehircilik ilke, prensip ve standartlarına uygun olarak hazırlanmış olan “Eğitim (Engelli) Alanı” amaçlı, Fethiye-Göcek Özel Çevre Koruma Bölgesi; 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu Değişikliği ile “Eğitim (Engelli) Alanı” amaçlı 1/5000 Ölçekli Nazım ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliklerinin incelenerek kabulü hususunda;

Gereğini arz ederim.

Ercan ÇINAROĞLU
Y.Şehir Plancısı